Slutrapport

Vandplanprojekt Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk

AAL-9, Ref. 682 og Ref. 685

Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak

Hjørring Kommune

Den Europæiske Fiskerifond:

Danmark og Europa investerer i bæredygtigt fiskeri og akvakultur

HAV & FISK

Den Europæiske Union
Den Europæiske Hav- og Fiskerifond

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Slutrapport
Vandplanprojekt Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk
Indsats AAL-9, Ref. 682 og Ref.685

Vandplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Indsats
Projektet omfatter vandløbssystemet Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk, der er offentlige vandløb, der udmunder i Liver Å. Indsatsen omfatter frilægning af en 393 m lang rørlagt strækning (AAL-9) samt restaurering af en strækning på 626 m (Ref. 682) og en strækning på 950 m (Ref.685).

Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Liver Å, hvor den nedre del er omfattet
af Natura 2000-område 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å.

Indsatsen er omfattet af vandplan Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Projektperiode
Hjørring Kommune har søgt om og fået fristforlængelse frem til 01. juni 2021 og projektet er gennemført indenfor projektperioden.

Gennemførsel
Projektet er gennemført i overensstemmelse med detailprojektet og i overensstemmelse med de økonomiske omkostninger, der fremgår af tilbud fra den entreprenør som har vundet tilbuddet.
Entreprenøren har sendt faktura til Hjørring Kommune for gennemført projekt.
Hjørring Kommune har betalt de indgåede fakturaer.
Internt afsatte timer til gennemførsel af projektet og omkostninger til intern løn fremgår af vedhæftede kontrakt. Det faktiske antal interne timer anvendt på projektet fremgår af timeregnskabet. Udbetaling af løn til de medarbejdere kommunen har afsat til projektet fremgår af de vedlagte lønsedler.
Projektet er således gennemført og betalt i henhold til de betingelser, der fremgår af tilsagnet til projekt. Fotodokumentation for gennemført projekt er vedlagt.

Formål
Formålet med indsatsen er at forbedre de fysiske forhold og skabe kontinuitet i Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk.

Formålet er opnået ved:

1. Forbedret passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.

2. Indsatsen koordineret med øvrige indsatser.

3. Fjernelse af spærringer på en måde så faldet ikke overstiger 10 ‰ og det tilpasses de lokale fiskebestande og lokal fauna.

4. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Eksisterende forhold
Projektet Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk omfatter vandløbsstrækninger med en samlet længde på omkring 5,4 km, der udmunder i Liver Å.
Nordentoft Bæk er overvejende reguleret, hovedsagelig med sandbund og på den nederste del med pæne faldforhold. På det nederste stykke slynger den sig i gamle mæandre. Lige vest for Nørremølle med tilløb af Skrævad Bæk, der også er reguleret, overvejende med sandbund og et godt fald.

DVFI
På faunastation 4020081010 (Skrævad Bæk) blev der i 2011 lavet en DVFI-undersøgelse, hvor der blev fundet en faunaklasse 4. På faunastation 4020081005 (Nordentoft Bæk) blev der i 2018 lavet en DVFI-undersøgelse med faunaklasse 5 som resultat.
Seneste undersøgelser på station 4020081015 og 4020081020 (Nordentoft Bæk) er Saprobiebedømmelser fra 2006, som begge er bedømt til forureningsgrad II (svagt forurenet). Disse bedømmelser vurderes dog som delvist forældede i forhold til at beskrive vandløbets nuværende kvalitet.
Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk blev i 2007-2008 gennemgået og undersøgt af konsulentfirmaet Fiskeøkologisk Laboratorium med henblik på en kortlægning af vandløbenes fysiske tilstand og forbedringspotentiale i forhold til målsætningskrav til god økologisk tilstand. Undersøgelsen karakteriserede Skrævad Bæk som et hårdt reguleret vandløb uden større fysisk variation, men med et godt fald. Bunden er delvist sandet og der mangler fast substrat og dynamik.
Tilvejebringelse af passende fysiske forhold vil kræve en gennemgribende restaureringsindsats.
Nordentoft Bæk blev beskrevet som hårdt reguleret, overvejende med bund af sand, enkelte partier med undervandsvegetation og pletvis grusbund. Enkelte steder fandtes gydebanker. Ca 500 meter nedstrøms tilløbet fra Skrævad Bæk slynger Nordentoft Bæk sig i gamle, udgrøftede mæandre med pletvis grusbund og fine fysiske forhold inden udløbet i Liver Å.

Fisk
DTU Aqua's seneste vurdering af Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk hviler på en undersøgelse fra 2015.
Den øverste del af Nordentoft Bæk beskrives som svagt-jævnt strømmende med sandet-sumpet bund uden variation.
De bedste fysiske forhold er fundet på strækningen fra Nørremølle til udløbet i Liver Å. Her er der glimrende gyde- og opvækstforhold og friskstrømmende vand.
Skrævad Bæk blev beskrevet som et reguleret tilløb til Nordentoft Bæk med ringe fald og sandet bund.
DTU har givet lokalitet 122 i den øvre del af Skrævad Bæk en biotopkarakter-vurdering 0. Lokalitet 119, allerøverst i Nordentoft Bæk og lokalitet 120, ved Nørremøllevej, har ligeledes fået en biotopkarakter-vurdering på 0, mens lokalitet 121, ca. 250 meter nedstrøms Nørremøllevej, har fået en biotopkaraktervurdering på 4 for yngel og 4 for halvårsfisk, hvilket vil sige, at de 2 lokaliteter burde kunne huse henholdsvis ca. 200 stk. yngel og ca. 60 stk. halvårsfisk på 100 m².

Forventet effekt af projektet
Fjernelsen af rørlægningen (AAL-9) på knap 400 m med efterfølgende udlægning af gydegrus og håndsten vil markant forbedre de fysiske forhold på strækningen. Forbedrede gyde- og skjulmuligheder for ørreder vil bidrage til at øge ørredbestanden samtidig med at forbedringen af de fysiske forhold vil være til gavn for en alsidig smådyrsfauna.
Restaureringen af i alt godt og vel 1,5 km (Ref. 682 og Ref. 685) vil med etablering af gydebanker samt udlægning af håndsten til fiskeskjul tilsvarende føre til forbedrede fysiske forhold i vandløbet til gavn for både fisk og smådyr.
De 3 indsatser vil tilsammen give et væsentligt bidrag til muligheden for at opnå målopfyldelse for både smådyr og fisk i Nordentoft og Skrævad Bæk og samtidig også bidrage til muligheden for målopfyldelse i hele Liver Å-systemet.

Regulativ Beskrivelse

Eksisterende
Eksisterende regulativ for de strækninger, der er omfattet af regulativ for kommunevandløb er beskrevet i bilag 19.

Kommende
Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelsesbestemmelser for de private vandløb.

Relation til beskyttet natur og arter
Indsatserne Ref. 682 og Ref. 685 i Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk, på nær AAL-9, er udpegede

på vandløbsstrækninger, der er beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i og omkring Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk.

Relation til Natura 2000
Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsatserne.
Odder, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Projektområde Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk er et potentielt levested for Odder. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odder kan forekomme i og ved vandløbet. Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Odder.
Projektområde Skrævad Bæk og Nordentoft Bæk er en del af Liver Å-system, som i den nederste del af Liver Å er omfattet af Natura 2000-område 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å.
Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning
Indsatserne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret areal anvendelse.
Alle strækninger i projektet er omfattet af vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. Projektet er gennemført i henhold til tilladelser og dispensationer givet efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.
Projektet forudsætter tilladelse efter vandløbsloven, da det er en reguleringssag. Reguleringssager er omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 2. Projektet er derfor gennemført efter forudgående VVM-screening.

Lodsejer holdning
De berørte lodsejere er positive i forhold til projekterne.

Økonomi

AAL-9
Hjørring Kommune har til realisering af indsatsen fået tilsagn om tilskud til i alt 139.737,10 kr., hvoraf anlægsdelen udgør 123.300,00 kr. og lønudgifter til personale udgør 16.437,10 kr.

Ref. 682
Hjørring Kommune har til realisering af indsatsen fået tilsagn om tilskud til i alt 36.840,40 kr., hvoraf anlægsdelen udgør 24.800,00 kr. og lønudgifter til personale udgør 12.040,80 kr.

Ref.685
Hjørring Kommune har til realisering af indsatsen fået tilsagn om tilskud til i alt 56.640,80 kr., hvoraf anlægsdelen udgør 44.600,00 kr. og lønudgifter til personale udgør 12.040,80 kr.
Afværgeforanstaltninger
Hjørring Kommune vurderer, at afværgeforanstaltninger ikke er nødvendige i

forbindelse ved realisering af indsatsen.